

ประกาศสำนักทะเบียนกลาง

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีสัญชาติไทย และการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอมีสัญชาติไทย
ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๒

อนุสนธิตามข้อ ๓ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คุณสมบัติอื่นของผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ผู้อำนวยการทะเบียนกลางออกประกาศสำนักทะเบียนกลางเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมีสัญชาติไทย และการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอมีสัญชาติไทย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บุคคลที่ประสงค์จะขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนที่ผู้นั้น มีภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ ตามแบบทำระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมด้วยหลักฐานประกอบคำขอ ดังต่อไปนี้

(๑) บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือบัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ยังไม่หมดอายุ

(๒) หนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า ที่ออกโดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีสถานะเช่นเดียวกับสถานสงเคราะห์ หรือนายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่หรือตามหลักฐานทะเบียนประวัติ ยกเว้นผู้ขอมีสัญชาติไทยที่ป่วยทางจิตประสาทหรือพิการทางสมอง มีอาการเลอะเลือน ให้แสดงหนังสือรับรองแพทย์ของสถานพยาบาลที่รักษาผู้นั้นเป็นหลักฐานแทน

(๓) หลักฐานที่แสดงถึงการมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปีนับถึงวันที่ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย เช่น หลักฐานการรับตัวเด็กของหน่วยงานที่รับเด็กไว้อุปการะ หลักฐานการศึกษา หลักฐานการรักษาพยาบาล ใบสุทธิพระ เอกสารหรือวัตถุพยานที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของทางราชการหรือการบริการสาธารณะ หรือการประพฤติปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีของชนชาวไทย เอกสารการสำรวจบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือรายงานการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านหรือประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชนที่รับรองการมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนของผู้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย เป็นต้น

(๔) หลักฐานอื่น ๆ ที่แสดงคุณสมบัติของผู้ขอมีสัญชาติไทยเกี่ยวกับความประพฤติและการเลื่อมใสการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของผู้ขอมีสัญชาติไทย (ถ้ามี) เช่น หนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้แก่สังคม หลักฐานการพ้นโทษคดีอาญา เป็นต้น

กรณีผู้ขอมีสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง มีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ให้ผู้ปกครองซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว เป็นผู้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยแทน

กรณีผู้ขอมีสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ป่วยทางจิตประสาทหรือพิการทางสมองจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ ให้บุคคลที่ทำหน้าที่อุปการะดูแล เป็นผู้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยแทน

กรณีผู้ขอมีสัญชาติไทยตามวรรคหนึ่ง เป็นบุคคลเสมือนไร้ความสามารถหรือไร้ความสามารถ ให้ผู้พิทักษ์หรือผู้อนุบาลตามคำสั่งศาล เป็นผู้ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยแทน

บุคคลที่ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยแทนผู้ขอมีสัญชาติไทย จะต้องแสดงหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรประจำตัวอย่างอื่นที่ทางราชการออกให้และมีเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก หลักฐานแสดงการมีส่วนได้เสียกับผู้ขอมีสัญชาติไทย เช่น หนังสือมอบอำนาจ คำสั่งศาล ทะเบียน หรือหลักฐานการรับบุตรบุญธรรม เป็นต้น

ข้อ ๒ การดำเนินการในส่วนของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น

๒.๑ เมื่อมีผู้ยื่นคำร้องเพื่อประสงค์จะขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้นายทะเบียนรับคำร้อง ตรวจสอบคุณสมบัติและเรียกตรวจพยานหลักฐานของผู้ร้อง ถ้าเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คุณสมบัติอื่นของผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีพยานเอกสารถูกต้องและครบถ้วนตามข้อ ๑ ให้นายทะเบียนออกใบรับเรื่องมอบให้ผู้ร้องไว้เป็นหลักฐาน และนัดสอบพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ

กรณีนายทะเบียนพบว่าผู้ประสงค์จะขอมีสัญชาติไทยไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง ฯลฯ ให้เสนอความเห็นต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อให้มีคำสั่งปฏิเสธในคำร้องขอมีสัญชาติไทย และแจ้งผู้ยื่นคำร้องโดยระบุเหตุผล ข้อพิจารณา สิทธิในการอุทธรณ์ และระยะเวลาในการอุทธรณ์ ให้ทราบเป็นหนังสือ

กรณีนายทะเบียนตรวจพบว่าพยานเอกสารของผู้ร้องยังไม่ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้แจ้งผู้ยื่นคำร้องทราบและให้แก้ไขภายในเจ็ดวัน ถ้าผู้ยื่นคำร้องไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น ให้นายทะเบียนจำหน่ายคำร้องขอมีสัญชาติไทยของผู้ยื่น

๒.๒ สอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งรู้จักผู้ขอมีสัญชาติไทยเป็นอย่างดี จำนวน ๓ คน เพื่อรับรองว่าผู้ขอมีสัญชาติไทยเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้สัญชาติไทยตามกฎหมาย และรับรองการมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรต่อเนื่องเป็นเวลายาวไม่น้อยกว่าสิบปี และเป็นผู้มีความประพฤติดี

๒.๓ กรณีผู้ร้องขอมีสัญชาติไทยมีอายุเกินกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นคำร้อง ให้นายทะเบียนตรวจคุณสมบัติของผู้ร้องในเรื่องความประพฤติ การกระทำความผิดทางอาญา และพฤติการณ์ ที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๓.๑ ให้ส่งตัวผู้ร้องขอมีสัญชาติไทยไปตรวจสอบประวัติอาชญากรรมและ การกระทำความผิดกฎหมายอื่น ๆ ที่สถานีตำรวจท้องที่

๒.๓.๒ ทำหนังสือถึงสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคเพื่อตรวจสอบ เรื่องการกระทำ การสนับสนุน หรือเป็นเครือข่ายในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด จากฐานข้อมูล ของหน่วยงานนั้น

๒.๓.๓ ทำหนังสือถึงตำรวจภูธรจังหวัด (กรณีผู้ร้องมีภูมิลำเนาในเขตจังหวัด) หรือกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดและกองบัญชาการตำรวจสันติบาล (กรณีผู้ร้องมีภูมิลำเนา ในเขตกรุงเทพมหานคร) เพื่อตรวจสอบเรื่องการกระทำ การสนับสนุน หรือเป็นเครือข่ายในการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด การบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศ เช่น การค้าประเวณี การค้าของเถื่อน การทำลาย การค้ามนุษย์ เป็นต้น จากฐานข้อมูลและมาตรการทางการข่าวของหน่วยงานนั้น ๆ

การดำเนินการตาม ๒.๓.๑ - ๒.๓.๒ หรือ ๒.๓.๓ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น แจ้งประสานขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งผลการตรวจสอบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๒.๔ ให้นายทะเบียนรวบรวมคำร้องและพยานหลักฐานเสนอนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เพื่อตรวจพิจารณา ถ้าเห็นว่าผู้ร้องมีคุณสมบัติที่น่าจะได้รับสัญชาติไทย ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง ฯลฯ ให้บันทึกความเห็นลงในคำร้องขอมีสัญชาติไทย และลงลายมือชื่อ กำกับไว้แล้ว รวบรวมคำร้องและพยานหลักฐานของผู้ขอมีสัญชาติไทยส่งให้นายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี โดยให้นายทะเบียนจัดทำสำเนาเอกสารเก็บไว้เป็นหลักฐาน

๒.๕ กรณีเมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันแล้ว สำนักทะเบียนอำเภอหรือนักทะเบียนท้องถิ่นยังไม่ได้แจ้งผลการตรวจสอบตาม ๒.๓.๑ ๒.๓.๒ หรือ ๒.๓.๓ ให้นายทะเบียนบันทึกเหตุ ดังกล่าวไว้ในบันทึกเสนอเรื่องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตามวรรคหนึ่งด้วย และ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาคณะคุณสมบัติของผู้ร้องขอมีสัญชาติไทย ตามพยานหลักฐานเท่าที่มีอยู่ต่อมาเมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบดังกล่าวแล้ว ให้ส่งสำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร โดยจัดทำสำเนารวมไว้กับสำเนาเอกสารหลักฐานอื่นของผู้ร้อง เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน

๒.๖ ระยะเวลาดำเนินการในขั้นตอนของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น กำหนดให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอมีสัญชาติไทยและพยานหลักฐานตามข้อ ๑ ครบถ้วนและถูกต้องแล้ว

ข้อ ๓ การดำเนินการในส่วนของสำนักทะเบียนจังหวัดหรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร

๓.๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนจังหวัดหรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร มีหน้าที่รับผิดชอบงานทะเบียนราษฎร ได้รับคำร้องขอมีสัญชาติไทยและพยานหลักฐานจากสำนักทะเบียน อำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นแล้ว ให้ตรวจสอบคำร้องขอมีสัญชาติไทย พยานหลักฐานประกอบ คำร้องและความเห็นของนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น หากพิจารณาเห็นว่าผู้ขอมีสัญชาติไทย มีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คุณสมบัติอื่นของผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย ตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และพยานหลักฐานครบถ้วนให้รวบรวมเอกสารและบันทึกเสนอเรื่องต่อนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน เพื่อตรวจ พิจารณา

๓.๒ กรณีนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี หรือ ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน พิจารณาเห็นว่าผู้ขอมีสัญชาติไทยไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง ฯลฯ หรือพยานหลักฐานของผู้ร้องไม่ถูกต้องหรือครบถ้วน ให้แจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตรวจสอบ ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือรวบรวมพยานหลักฐาน เพิ่มเติม โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจาก สำนักทะเบียนจังหวัดหรือสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี

๓.๓ กรณีนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี หรือ ผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน พิจารณาเห็นว่าผู้ขอมีสัญชาติไทยมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง ฯลฯ หรือพยานหลักฐานของผู้ร้องถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนด ให้รวบรวม คำร้องและพยานหลักฐานของผู้ขอมีสัญชาติไทยส่งให้สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง

๓.๔ ระยะเวลาดำเนินการในขั้นตอนของสำนักทะเบียนจังหวัดหรือสำนักทะเบียน กรุงเทพมหานครกำหนดให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอมีสัญชาติไทยและ พยานหลักฐานครบถ้วนจากสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น ยกเว้นผลการตรวจสอบ ตาม ๒.๓.๑ ๒.๓.๒ หรือ ๒.๓.๓ ซึ่งหากได้รับแจ้งภายหลังจากที่ส่งเรื่องให้สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครองแล้ว ให้ทำหนังสือจัดส่งไปโดยทันที

ข้อ ๔ การดำเนินการในส่วนของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง

๔.๑ เมื่อสำนักทะเบียนกลาง ได้รับเรื่องจากสำนักทะเบียนจังหวัดหรือสำนักทะเบียน กรุงเทพมหานคร ให้ตรวจสอบคำร้องขอมีสัญชาติไทย พยานหลักฐานประกอบคำขอ และพิจารณาว่า ผู้ร้องมีคุณสมบัติที่จะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาเห็นว่าผู้ขอมีสัญชาติไทยมีสถานะถูกต้องตามเงื่อนไขและมีคุณสมบัติ

ครบถ้วนที่จะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง ฯลฯ ให้เสนออธิบดีกรมการปกครอง พิจารณาให้ความเห็นชอบและเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาและประกาศให้ผู้นั้นมีสัญชาติไทย

๔.๒ กรณีพยานหลักฐานประกอบคำร้องของผู้ขอมีสัญชาติไทยที่มีอายุเกินกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นคำร้อง รายใดยังขาดหลักฐานการตรวจคุณสมบัติในเรื่องความประพฤติ การกระทำความผิดทางอาญา และพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตาม ๒.๓.๑ ๒.๓.๒ หรือ ๒.๓.๓ ให้ทำหนังสือประสานไปยังหน่วยงานนั้น เพื่อขอทราบผลการตรวจสอบโดยขอให้แจ้งผลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือจาก สำนักทะเบียนกลาง กรณีเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว สำนักทะเบียนกลางยังไม่ได้แจ้งผลการตรวจสอบ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องบันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในบันทึกเสนอเรื่องต่ออธิบดีกรมการปกครองด้วย และ ให้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ร้องขอมีสัญชาติไทยตามพยานหลักฐานเท่าที่มีอยู่

๔.๓ กำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้ผู้ขอมีสัญชาติไทยที่มีคุณสมบัติและได้รับการประกาศให้มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๑๙/๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ และ จัดส่งประกาศพร้อมเลขประจำตัวประชาชนให้สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเพื่อแจ้ง ผู้ได้รับสัญชาติไทยทราบโดยเร็วและให้มาดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสถานะทางทะเบียนราษฎรและ จัดทำบัตรประจำตัวประชาชน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง